

יום ד', כ"ב באלול תשס"ד (08 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **כ"ב באלול**, בשנת תשי"ג [1953], פרץ סכסוך חדש בין ישראל לסוריה – על **חפירת ערוץ הירדן...**

סכסוכי מים במזרח התיכון (1)

במזרח התיכון ישנם כמה נהרות בינלאומיים והם : **הנילוס** הזורם דרך מצרים, סודן, אתיופיה ומדינות אפריקניות נוספות; **הפרת** וה**חידקל** הזורמים דרך תורכיה ועיראק; **הירדן** המשותף לישראל ולירדן; **האורונטס** שמתחיל את זרימתו בלבנון, עובר דרך סוריה ונשפך לים התיכון בתורכיה; **הירמוק** המשותף לישראל, לירדן ולסוריה; ושניים ממקורות הירדן - **נחל שניר** (החצבאני) שמקורותיו בלבנון; **נחל חרמון** (הבאניאס) שמקורותיו ברמת הגולן שהבעלות עליה שנויה במחלוקת בין ישראל לסוריה.

ניהול מקורות המים המשותפים הללו קשה במיוחד בגלל כמה סיבות עיקריות: האזור משופע בסכסוכים מדיניים וביטחוניים כגון הסכסוך הערבי-הישראלי, סכסוך היסטורי בין סוריה לבין תורכיה ואחרים; האזור מצוי באזור אקלים חם ויבש בדרך כלל, כך שהמים הם משאב חיוני וחסר; מדינות האזור הן מדינות מתפתחות על פי רוב, דבר המקשה על ההשקעה בתכנון ובפיתוח טכנולוגי של מערכת המים.

בעבר נחתמו הסכמים בעניין הנהרות הבינלאומיים במזרח התיכון, אלא שהסכמים היסטוריים אלה נחתמו בין מדינות מזרח תיכוניות ובין מעצמות אירופיות שהחזיקו במנדטים באזור עד לאמצע המאה העשרים ובין מדינות אירופה לבין עצמן. דוגמה לכך הוא ההסכם שנחתם בין אנגליה לצרפת על הזכות לשימוש במי הפרת והחידקל ובמי הירדן והירמוק. הסכמים אלה היו טובים לשעתם. בתקופה הזאת אוכלוסיית האזור היתה מצומצמת ומדינות אירופה הגיעו להסכם ביניהן בקלות יחסית. עם קום מדינת ישראל, ולאחר שהמנדט הבריטי והצרפתי באזור הסתיים, השתנה המצב. אמנם חלק מההסכמים בין מדינות האזור חודש, אולם ברוב המקרים סכסוכים קשים התעוררו סביב השימוש במי הנהרות המשותפים. ניהול משותף של המשאב החסר - המים, דורש רצון טוב, שיתוף פעולה והתחשבות הדדית. ברור שבמצב של לוחמה ועימות - לא רק שאין תיאום בצריכת המים אלא שהמים הפכו לכלי נשק של מדינות עיליות כלפי התחתיות.

נהר הירדן ויובליו ונהר הירמוק ממחישים היטב את הבעיות הכרוכות בניהול משותף של מקורות מים בין מדינות עוינות. לישראל שותפים רבים במשק המים. **כ- 60% ממי התהום המשמשים את ישראל הם מחוץ לגבולות 1967**. במדינת ישראל לא זורמים נחלים בעלי ספיקה גבוהה, וחלקם של הירדן והכינרת במערכת המים של המדינה גדול מאוד. אולם, מערכת המים של הירדן והירמוק משותפת לארבע מדינות - לבנון, סוריה, ישראל וירדן. סוריה ולבנון אינן מכירות במדינת ישראל ואין ביניהן לא הסכם ולא דיונים בנוגע לחלוקת המים. ירדן, בניגוד למדינות אלה, חתמה על הסכם שלום עם מדינת ישראל ובו סעיפים המסדירים את נושא המים. אין לשכוח כי במסגרת ההסכם עם ירדן ישראל שילמה מחיר הידרולוגי לא קטן ...

{ההמשך, בע"ה, מחר}

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, **ולשלומם של כל חיילי צה"ל**

יום ד', כ"ב באלול תשס"ד (08 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

[<http://learn.snunit.k12.il/databases/seder/upload/wazani/mideast.html>]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל